

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310, Vilnius, Tel. (+370) 684 52298, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitymoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
El. paštas: algimante.treiniene@am.lt

2021-10-05 Nr. S21/10/516
Originalas siunčiamas nebus

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) išnagrinėję Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. D1-72/IV-141 „Dėl teritorijų planavimo vadovų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Aprašo projektas), jam nepritaria. Rūmai mano, kad šiuo metu galiojantis Teritorijų planavimo vadovų atestavimo tvarkos aprašas (toliau – šiuo metu galiojantis aprašas) ir šis Aprašo projektas turi esminių trūkumų ir pažymi, kad:

1. Šiuo metu galiojančiame apraše numatyta, kad galioja dviejų skirtingų institucijų išduoti atestatai, suteikiantys teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui: Kompleksinio teritorijų planavimo (išduoda Rūmai) bei Specialiojo teritorijų planavimo (išduoda Rūmai ir Statybos produkcijos sertifikavimo centras (toliau – SPSC), pažymėtina, kad šiuos kvalifikacijos atestatus turinčių vadovų bendradarbiavimas tarpusavyje nėra išspręstas. Atkreiptinas dėmesys, kad teritorijų planavimo praktikoje kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai dažnai rengiami nepriklausomai vienas nuo kito, t. y. dažnai rengiant specialiojo teritorijų planavimo dokumentus neatsižvelgiama į kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų reikalavimus arba šie reikalavimai tiesiog ignoruojami ir to pasekoje dažnai nukenčia urbanistinė ir aplinkos kokybė. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, manytina, kad Aprašo projekte, būtų tikslinga įtvirtinti nuostatą, kad visiems inžinerinės infrastruktūros vystymo planams privalo vadovauti vadovas turintis kompleksinio teritorijų planavimo atestatą.
2. Atkreiptinas dėmesys, kad nėra aišku, kaip bus pasielgta su SPSC ir Aplinkos ministerijos išduotais atestatais, kurie suteikia teisę rengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, asmenims, neturintiems architektūrinio išsilavinimo. Kyla klausimas, ar bus svarstoma dėl šių atestatų galiojimų pratęsimo, naikinimo ar kt.
3. Šiuo metu galiojančiame apraše įtvirtinta, kad pretendentas, siekiantis gauti kvalifikacijos atestatą privalo pateikti patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, kurių rengime dalyvavo ar kurių rengimui vadovavo, pagrindinių ir (ar) kitų brėžinių su pretendentu pavarde ir parašu kampiniame brėžinio spaude kopijas. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojančiame apraše ir Aprašo projekte nėra jokių teritorijų planavimo dokumentų kokybės vertinimo kriterijų į kuriuos turėtų būti atsižvelgiama vertinant pateiktus dokumentus, t. y. privalomas tik faktas, kad pretendentas turi būti dalyvavęs pagrindinių ir (ar) kitų brėžinių rengime ar jam vadovavęs, nevertinami patys brėžiniai. Atsižvelgiant

į tai kas išdėstyta siūlome papildyti Aprašo projektą, numatant teritorijų planavimo dokumentų kokybės vertinimo kriterijus.

4. Šiuo metu galiojančiame apraše įtvirtinta, kad vadovauti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimui gali architekto universitetinį išsilavinimą turintys asmenys, o gauti inžinerinės infrastruktūros vystymo plano vadovo kvalifikacijos atestatą, t. y. vadovauti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimui gali - neturintys architektūrinio išsilavinimo specialistai. Rūmai pažymi, kad specialiojo teritorijų planavimo dokumentai dažnai rengiami nepriklausomai nuo kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, tačiau specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose numatyti sprendimai besąlygiškai integruojami į kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, ko pasekmėje nukenčia urbanistinė ir aplinkos kokybė. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, manytina, kad inžinerinės infrastruktūros vystymo planams privalo vadovauti kompleksinio teritorijų planavimo atestatą turintis vadovas. Atsižvelgiant į tai, Rūmai siūlo Aprašo projekte numatyti galimybę architektui, norinčiam įgyti teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui, gauti ir valstybės, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmenų inžinerinės infrastruktūros vystymo plano vadovo atestatą, t. y. Aprašo projektą papildyti 11.4. papunkčiu, išdėstant 11.4. papunktį sekančiais: *valstybės, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmenų inžinerinės infrastruktūros vystymo plano vadovas*. Atitinkamai Aprašo projektą papildyti 31.1. ir 32.1. papunkčiais, išdėstant juos sekančiais: „*31.1. inžinerinės infrastruktūros vystymo plano dalies vadovas. Projektui vadovauja kompleksinio teritorijų planavimo projekto vadovas.*“; „*32.1. inžinerinės infrastruktūros vystymo plano dalies vadovo atestatui gauti - technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos, elektronikos inžinerijos, statybos inžinerijos, aplinkos inžinerijos, energijos inžinerijos, mechanikos inžinerijos studijų krypties.*“.
5. Aprašo projekto 15 punkte numatyta, kad Valstybės narės piliečiui, turinčiam šio tvarkos aprašo 5 punkte nurodytą dokumentą, šio tvarkos aprašo 13 punkte nurodyto teisės akto nustatyta tvarka priimtas sprendimas pripažinti architekto profesinę kvalifikaciją suteikia teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų, nurodytų šio tvarkos aprašo 11.1.3–11.1.4 ir 11.2–11.3 papunkčiuose, rengimui, jeigu turi kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotą atestatą arba kitą dokumentą, įrodantį, kad jie kilmės valstybėje turi teisę užsiimti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimą atitinkančia veikla. Rūmai atkreipia dėmesį, kad nėra aišku pagal kokius kriterijus bus atliekamas veiklos palyginimas, nes „kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų“ nėra kitose valstybėse. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlome patikslinti šį punktą nurodant veiklos palyginimo (vertinimo) tvarką, susiejant minėtų dokumentų atitikmenis.
6. Šiuo metu galiojančio aprašo 18.7.1. papunktyje nurodyta, kad su prašymu papildomai gali būti pateikiami teritorijų planavimo viešinimo procedūrų, numatytų atitinkamose teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse, dokumentų kopijos ir (ar) patvirtinto teritorijų planavimo dokumento rengėjo pažyma, kokiuose teritorijų planavimo proceso etapuose ir stadijose pretendentas dalyvavo. Siekiant aiškumo bei urbanistinės kokybės ir atsižvelgiant į tai, kad paprastai rengėjai būna įmonės, o pretendentui dažnai sunku gauti pažymą. Siūlome papildyti Aprašo projektą nurodant jame, kad panaikinami 18.7.1. ir 18.7.2. papunkčiai, o 18.7. punktas išdėstomas sekančiais: „*18.7. dokumentai ir (ar) medžiaga, įrodantys pretendento kvalifikacinį pasirengimą.*“ Manytina, kad atlikus šį pakeitimą, galima pagerinti teritorijos planavimo dokumentų rengimo lygį ir sudaryti sąlygas komisijoms tinkamai ir kompleksiškai įvertinti pretendentų profesinio pasirengimo lygį, įgyjant prašymuose nurodytas kvalifikacijas, bei paskatinti jaunus specialistus siekti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo vadovų kompetencijos ir išvengti šiuo metu susidariusios jų skaičiaus mažėjimo tendencijos.

7. Šiuo metu galiojančio aprašo 35.1. papunktyje teigiama, vienas iš pretendentams nustatomų reikalavimų yra: aukštojo (universitetinio ar koleginio) išsilavinimo diplomas, atitinkantis šio tvarkos aprašo 31.1–31.4 papunkčiuose pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumento rūšį nurodytas studijų sritis ir kryptis arba sprendimas, priimtas šio tvarkos aprašo 33 punkte nurodyto teisės akto nustatyta tvarka. Rūmai atkreipia dėmesį, kad šis papunktis leidžia specialiojo teritorijų planavimo dokumentus rengti ne architektūrinį ir ne universitetinį išsilavinimą turintiems specialistams. Rūmai pažymi, kad teritorijų planavimo dokumentams vadovauja architektai turintys architekto universitetinį išsilavinimą. Taip pat pažymėtina, kad specialiojo teritorijų planavimo dokumentai dažnai yra rengiami neatsižvelgiant į kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta ir į siekį užtikrinti urbanistinę kokybę, manytina, kad vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui turėtų asmenys turintys universitetinį išsilavinimą. Atitinkamai Rūmai siūlo įtraukti į Aprašo projektą ir 35.1. papunkčio pakeitimą, išdėstant šį papunktį sekančiais: „35.1. aukštojo universitetinio išsilavinimo diplomas, atitinkantis šio tvarkos aprašo 31.1–31.4 papunkčiuose pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumento rūšį nurodytas studijų sritis ir kryptis arba sprendimas, priimtas šio tvarkos aprašo 33 punkte nurodyto teisės akto nustatyta tvarka.“.
8. Aprašo projekto 39¹. punkte nurodyta, kad Komisija sudaroma iš ne daugiau kaip 11 narių (įskaitant pirmininką ir pirmininko pavaduotoją), iš kurių, du tvarkos aprašo nustatyta tvarka atestuoti teritorijų planavimo vadovai (39¹3.4. papunktis). Siekiant užtikrinti urbanistinę kokybę, siūlome: 39¹ punkte nurodyti, kad Komisija sudaroma iš ne daugiau kaip 13 narių (įskaitant pirmininką ir pirmininko pavaduotoją), iš kurių būtų bent keturi tvarkos aprašo nustatyta tvarka atestuoti teritorijų planavimo vadovai (39¹3.4. papunktis).
9. Siūlome patikslinti Aprašo projekto 24¹, 39³ punktuose esančias sąvokas „konkuruojantys ar suireresuotumą turintys“, papildant jas sekančiais: „*konkuruojantys ar suireresuotumą turintys (veikimas toje pačioje rinkoje nelaikomas susijusia architekto veikla)*“.

Rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius